Raadsvoorstel

Raadsvergadering
12 december 2023

Agendapunt

Nummer
23int08140

Onderwerp
Verordeningen leges en heffingen 2024

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel
Door de gemeenteraad worden jaarlijks de verordeningen met de leges en heffingen vastgesteld voor het volgende jaar.

De basis voor de verordeningen is gelegen in eerdere besluitvorming, zoals de door de gemeenteraad vast te stellen begroting 2024-2027 op 7 november 2023. Zoals bekend is de inflatiecorrectie voor 2024 berekend op 12,7%.

Conform eerdere besluitvorming blijft het OZB-tarief gelijk behoudens de inflatiecorrectie van 12,7%. Er vindt een correctie op het tarief plaats, omdat de waarden van de woningen (+6,9%) en de niet-woningen (+4,0%) zijn gestegen. Voor een gemiddelde huishouden betekent dit een verhoging van de OZB in 2024 van 12,7%.

Op basis van het uitgangspunt 100%-kostendekkend bij de rioolheffing en afvalstoffenheffing worden deze tarieven aangepast.

In het verleden werd de verordening tarieven sport separaat door de raad vastgesteld. Vanaf 2024 is deze verordening geïntegreerd in dit voorstel aan de raad.

De gemeenteraad wordt voorgesteld de belastingverordeningen 2024 vast te stellen.

1 Inleiding

Door de gemeenteraad worden jaarlijks de verordeningen met de leges en heffingen vastgesteld voor het volgende jaar.

De basis voor de verordeningen is gelegen in eerdere besluitvorming, zoals de door de gemeenteraad vast te stellen begroting 2024-2027 op 7 november 2023. Zoals bekend is de inflatiecorrectie voor 2024 berekend op 12,7%.

Conform eerdere besluitvorming blijft het OZB-tarief gelijk behoudens de inflatiecorrectie van 12,7%. Er vindt een correctie op het tarief plaats, omdat de waarden van de woningen (+6,9%) en de niet-woningen (+4,0%) zijn gestegen. Voor een gemiddelde huishouden betekent dit een verhoging van de OZB in 2024 van 12,7%.

Op basis van het uitgangspunt 100%-kostendekkend bij de rioolheffing en afvalstoffenheffing worden deze tarieven aangepast. In het verleden werd de verordening tarieven sport separaat door de raad vastgesteld. Vanaf 2024 is deze verordening geïntegreerd in dit voorstel aan de raad.

De gemeenteraad wordt voorgesteld de belastingverordeningen 2024 vast te stellen.

2 Beoogd resultaat

Het resultaat is dat er in 2024 een wettelijke grondslag is om belastingen, heffingen, leges en rechten te heffen. Dit is in de Gemeentewet geregeld.

3 Argumenten

1.1. Uitvoering geven aan indexatie tarieven

Met het voorliggende voorstel wordt uitvoering gegeven aan de door de raad vast te stellen begroting 2024-2027. De inflatiecorrectie waarmee in 2024 wordt gerekend in de verschillende verordeningen is 12,7% en dit is gebaseerd op de gecorrigeerde IMOC uit de Macro Economische Verkenning uit september 2022. Met deze systematiek wordt achteraf de prijsinflatie over voorgaande jaren gecorrigeerd. Dit is een systematiek die we al jaren toepassen conform afspraken met de gemeenteraad. In afwijking op toepassing van de indexatie met 12,7% wordt voor de 100% kostendekkende tarieven van riolering en afval een afwijkend percentage toegepast.

1.2. Tarieven sport

In de voorgaande jaren werd de verordening van de tarieven sport apart door de raad vastgesteld. Deze is nu geïntegreerd in dit totaalvoorstel inzake de leges, heffingen en belastingen. Ook voor de leges van sport wordt afgeweken van de systematiek. De afwijking is tweeledig, namelijk de verordening heeft een looptijd van twee jaren én de indexatie is gelijkmatig verdeeld over 2024 en 2025. De reden hiervoor is dat de gebruikers per seizoen begroten en niet per kalenderjaar. Doordat het tarief voor de komende 2 jaar bekend is, kunnen de gebruikers hierop begroten.

Het te verhogen percentage voor 2024 is 12,7% en
5,00% voor 2025. Sport in Borne zit momenteel in een lastige positie. Door het tarief voor meerdere jaren te middelen wordt voorgesteld voor 2024 en 2025 een verhoging van 8% per jaar toe te passen. De adviescommissie Sport en Bewegen adviseert positief over dit voorstel.

1.3. Afvalstoffenheffing opnieuw onderzocht
In december 2022 heeft de raad de verordening afvalstoffenheffing 2023 vastgesteld. Naast de inflatoire indexatie zijn zowel het basistarief als de aanbiedingstarieven extra verhoogd in 2023. Hierbij is het aanbiedingstarief meer geïndexeerd dan het basistarief. Op basis van de ervaringscijfers over 2022 is er een doorrekening gemaakt richting 2024 t/m 2026, waarbij het uitgangspunt is dat de voorziening een ondergrens kent van € 400.000.

Op basis van de realisatie over heel 2022 en de aanbiedingen van restafval in het eerste half jaar van 2023, heeft er een nieuwe doorrekening plaatsgevonden. Als het uitgangspunt is dat de voorziening meerjarig boven de grens van € 400.000 moet blijven, dan zou (op basis van de huidige cijfers) alleen de inflatoire verhoging voor zowel het basistarief als het aanbiedingstarief aan de orde zijn. Het in 2022 scenario van extra verhoging van het basistarief met 5% in 2024 en het aanbiedingstarief met 15% in 2024 is niet meer nodig.

Hieronder het voorstel ten aanzien van de tarieven afvalstoffenheffing 2024:

Afvalstoffenheffing	tarief 2024	tarief 2023
Vast tarief	€ 162,00	€ 162,00
Tarief 140 liter restafval	€ 6,60	€ 5,52
Tarief 240 liter restafval	€ 11,40	€ 9,48
Tarief 30 liter zak restafval	€ 1,56	€ 1,20

1.4. Prikkel in duurzaamheidsambitie
Na invoering van DIFTAR zagen we in eerste instantie dat de burgers van Borne steeds meer afval gingen scheiden en er steeds minder restafval werd aangeboden per huishouden. Vanaf 2022 blijken huishoudens toch weer meer afval aan te bieden en lijkt het doel van maximaal 50 kg restafval in 2030 steeds verder weg. De aanbiedingstarieven nu nog meer indexeren kan een extra prikkel voor burgers zijn om afval te scheiden.

1.5. Heffing riolering conform vastgesteld watertakenplan
In 2021 is het watertakenplan vastgesteld door de gemeenteraad. De kostendekkende rioolheffing is toen berekend voor de periode tot en met 2065. Uitgangspunt voor de berekening is de situatie waarbij het bestaande saldo van en toekomstige dotaties aan de voorziening geheel worden ingezet om nieuwe kapitaallasten te reduceren. Om de rioolheffing ook in de toekomst kostendekkend te houden is er voorgesteld om van 2024 en 2025 de rioolheffing jaarlijks met 3,25% te laten stijging plus daarbij de jaarlijkse inflatiecorrectie (12,7% voor 2024). Per saldo stijgt de heffing in 2024 met 15,95%.

Rioolheffing	tarief 2024	tarief 2023
Tot en met 500 m3 lozing	€ 217,68	€ 187,11
Voor elke eenheid van 500 m3 (of een gedeelte daarvan) bovenop de eerste 500 m3	€ 217,68	€ 185,59

In het kader van zuinigheid en duurzaamheid is het tarief voor grootverbruik gelijkgesteld met het tarief voor kleinverbruik.

1.6. OZB

Op grond van de Wet waardering onroerende zaken waarderen we jaarlijks alle onroerende zaken die gelegen zijn binnen gemeente Borne. Voor het belastingjaar 2024 geldt dat de aanslagen onroerende-zaakbelastingen (ozb) worden opgelegd met als maatstaf de waarde in het economisch verkeer van een onroerende zaak op peildatum 1 januari 2023. De onroerende-zaakbelastingen berekenen we naar een percentage van de waarde van de onroerende zaak.

Bij de berekening van de tarieven OZB houden we ook rekening met deze waardeontwikkeling naar waardepeildatum 1 januari 2023. Voor woningen komt dit neer op +6,9% en voor niet-woningen komt dit neer op +4,0 %. Als woningwaardes stijgen en de uitgaven van de gemeente hetzelfde blijven, dan gaat het OZB-tarief omlaag. Andersom, als woningwaardes dalen en de algemene uitgaven voor voorzieningen blijven gelijk dan gaat het OZB-tarief omhoog. We passen wel de inflatoire bijstelling van 12,7% toe. Daarnaast zijn er autonome ontwikkelingen waardoor per saldo de totale opbrengst stijgt.

Hieronder een overzicht van de ontwikkeling van de OZB tarieven:

OZB	tarief 2024	tarief 2023
OZB eigenaren woningen	0,1374%	0,1319%
OZB gebruikers niet-woningen	0,3529%	0,3410%
OZB eigenaren niet-woningen	0,4507%	0,4279%

1.7. Proceskosten

De begrote proceskosten ad. € 93.000 voor 2024 maken onderdeel uit van de tariefberekening OZB. De begrote proceskosten in 2023 waren nog begroot op € 68.000. Met name de stijging van het aantal bezwaren met inzet van No Cure No Pay bureaus leiden tot stijging van de proceskosten en dus ook het tarief voor alle burgers van Borne.

1.*8. Woonlastenontwikkeling*

De woonlastenontwikkeling voor een gemiddeld Borns huishouden met een koopwoning is als volgt:

Omschrijving	2024	2023
Totale woonlasten	€ 1.078,87	€ 958,24

De woonlasten van Borne voor 2023 uit bovenstaande tabel zijn lager dan gepresenteerd in de tabel onder argument 1.9.. Dit komt doordat in bovenstaande tabel het een gemiddelde betreft van zowel éénpersoons- als meerpersoonshuishoudens.

1.9. Borne in de middenmoot

Als we kijken naar het jaar 2023 dan doet Borne in Twente mee in de middenmoot als het gaat om de woonlasten voor eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens. Ten opzichte van landelijk komt Borne qua tarieven boven het gemiddelde uit. Zie onderstaande tabel.

	bruto woonlasten eigenaar-gebruiker woning	éénpersoons-huishouden 2023	meerpersoons-huishouden 2023
1	Haaksbergen	1.039	1.039
2	Losser	1.028	1.059
3	Almelo	967	1.011
4	Hof van Twente	963	1.003
5	Twenterand	940	981
6	Enschede	938	966
7	Hellendoorn	937	937
8	Borne	936	967
9	Wierden	890	915
10	Hengelo	889	928
11	Dinkelland	862	890
12	Oldenzaal	856	892
13	Tubbergen	779	807
14	Rijssen-Holten	657	708

Nederland
1-persoons: € 867
2-persoons: € 944

1.10. Rijksleges worden niet ingevuld in de legesverordening
In de legesverordening staan bij de leges voor reisdocumenten en rijbewijzen geen bedragen ingevuld. Dit gebeurt bewust aangezien de Rijksleges bij het opstellen van de Legesverordening 2024 nog niet vastgesteld zijn door het Rijk. Daarnaast zijn de landelijk bepaalde Rijksleges gelijk voor alle gemeenten. Gedurende het jaar kunnen Rijksleges aangepast worden. Dit zou er toe leiden dat de legesverordening van dat jaar opnieuw door de raad vastgesteld zou moeten worden.

4 Kanttekeningen

1.1. Verordeningen moeten worden vastgesteld
Indien de verordeningen niet worden vastgesteld, zullen de verordeningen 2023 van kracht blijven. Hierdoor zullen er minder opbrengsten zijn dan waar in de begroting 2024 rekening mee is gehouden.

1.2. Macro ontwikkeling OZB is gemiddeld
De macro ontwikkeling rondom OZB schetsen en vertalen we naar een gemiddelde situatie. Op micro niveau kunnen er afwijkingen zijn ten opzichte van de gemiddelde situatie.

5 Kosten, baten en dekking

De opbrengsten zijn integraal meegenomen in de begroting 2024-2027. Bij reiniging en riolering geldt dat deze maximaal 100% kostendekkend zijn.

6 Vervolg na besluitvorming

De verordeningen worden openbaar gepubliceerd.

Voorstel
Aan de raad wordt voorgesteld om:
1. De bijgevoegde verordeningen voor leges en heffingen vast te stellen voor 2024, te weten:
a. Begraafrechten 2024 gemeente Borne;
b. Leges 2024 gemeente Borne;
c. Marktgelden 2024 gemeente Borne;
d. OZB 2024 gemeente Borne;
e. Reclamebelasting 2024 gemeente Borne;
f. Afvalstoffenheffing 2024 gemeente Borne;
g. Rioolaanleg- en aansluitrecht 2024 gemeente Borne;
h. Rioolheffing 2024 gemeente Borne;
i. Sport 2024 en 2025 gemeente Borne;
j. Kwijtscheldingsverordening 2024 gemeente Borne;

Bijlage(n)
23int08104 Raadsbesluit Legesverordening 2024 gemeente Borne
23int08050 Verordening begraafrechten 2024
23int08053 Verordening Marktgeld 2024
23int08085 Verordening onroerende zaakbelasting 2024
23int08052 Verordening reclamebelasting 2024
23int08097 Verordening afvalstoffenheffingen 2024
23int08178 Verordening rioolaanleg- en aansluitrecht 2024
23int08090 Verordening rioolheffing 2024
23int07942 Verordening tarieven sport 2024
23int08049 Verordening Kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2024
23bij10190 Reclamebelasting Borne 2024
23bij10191 Reclamebelasting Hertme 2024
23bij10192 Reclamebelasting Zenderen 2024

Borne, 14 november 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

E.S.I. ter Koele drs. J.H.R. Pierik